

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4To/65/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4211010645
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Matyóová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2012:4211010645.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Matyóovej a členov senátu Mgr. Adriany Némethovej a JUDr. Jána Bernáta, v trestnej veci obžalovaného W. J. , pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a/, odsek 2 písmeno a/ Trestného zákona a iný prečin, o odvolaní obžalovaného W. J. proti rozsudku Okresného súdu Komárno (ďalej len „súd prvého stupňa“) z 19.04.2012, sp. zn. 2T/110/2011 (ďalej len „napadnutý rozsudok“), na verejnom zasadnutí konanom v Nitre 28. júna 2012 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 odsek 1 písmeno b/, písmeno d/, písmeno e/, odsek 2 Trestného poriadku z r u š u j e s a napadnutý rozsudok vo výroku o treste a vo výroku o ochrannom opatrení.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku s a

Obžalovaný

W. J. , narodený XX.XX.XXXX v M. K., trvale

bytom T. X. K. číslo XX, toho

času od 04.07.2011 vo väzbe v Ústave na výkon

väzby Nitra,

o d s u d z u j e :

Podľa § 208 odsek 2 Trestného zákona, s použitím § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona (po zistení poľahčujúcej okolnosti uvedenej § 36 písmeno j/ Trestného zákona a po nezistení žiadnej, v ustanovení § 37 Trestného zákona uvedenej priťažujúcej okolnosti), § 39 odsek 2 písmeno c/ a § 41 odsek 2 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody 5 (päť) rokov a 10 (desať) mesiacov.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno a/ Trestného zákona s a na výkon trestu odňatia slobody z a r a d ů j e do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 odsek 2 písmeno a/, písmeno b/, odsek 4 a § 74 odsek 1 Trestného zákona s a obžalovanému popri treste u k l a d á ústavné ochranné psychiatrické liečenie.

o d ō v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa“) konajúci v senáte napadnutým rozsudkom uznal obžalovaného W. J. (ďalej len „obžalovaný“) vinným zo spáchania:

- zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a/, odsek 2 písmeno a/ Trestného zákona, na tom skutkom základe, že:

1/ v presne nezistenej dobe v období od januára roka 2011 do 04.07.2011 v K., v rodinnom dome číslo XX spôsobil fyzické a psychické utrpenie svojej manželke T. J., narodennej XX.XX.XXXX (ďalej len „poškodená“) tým spôsobom, že opakovane, najmä po požití alkoholických nápojov vulgárne nadával svojej manželke, nazýval ju kurvou, zakazoval jej stýkať sa s obyvateľmi obce, zdravieť sa susedom, vyhľadať lekársku pomoc, pravidelne ju bil tým spôsobom, že ju udieral na ústa, ťahal za vlasy, kopal do rôznych častí tela, rámci čoho

- dňa 25.01.2011 v dopoludňajších hodinách jej dal facku a následne kopol do ľavej časti tela, v dôsledku čoho spadla na zem a utrpela zlomeninu krčka ľavej stehennej kosti s posunutím úlomkov s primeranou dobou liečenia v trvaní troch až štyroch mesiacov, následne jej nepriviloval lekársku pomoc, ani neumožnil navštíviť lekára, čím sa u poškodenej vytvoril paklb, skrátila sa jej ľavá dolná končatina o štyri cm, táto nie je schopná fyzickej záťaž a od tej doby chodí poškodená za pomoci dvoch podpazušných bariel a bude musieť podstúpiť operačný zákrok - výmenu ľavého bedrového kĺbu za umelý,

- dňa 04.07.2011 na dvore domu viackrát udrel poškodenú do tváre a kopol do oblasti stehna, v dôsledku tohto útoku poškodená zranenia s potrebou liečenia neutrpela, pričom v dôsledku dlhodobého fyzického a psychického týrania došlo u poškodenej k vzniku čiastočne naplneného syndrómu týranej ženy;

- prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

2/ dňa 04.07.2011 v K., v čase po 17.10 hodine na dvore rodinného domu číslo XX po tom, čo bola susedmi privolaná hliadka Obvodného oddelenia Policajného zboru Zemianska Olča a člen hliadky npráp. M. X. (ďalej len „poškodený“) preskočil plot v snahe ochrániť poškodenú pred ďalšími útokmi zo strany obžalovaného sa postavil medzi nich, ho obžalovaný chytil rukou za košeľu služobnej rovnošaty a pri následnom zápase spadli na zem, pričom poškodený zranenia neutrpel.

Za tento zločin a prečin súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom obžalovanému uložil podľa § 208 odsek 2 Trestného zákona s použitím § 41 odsek 2 Trestného zákona a § 39 odsek 2 písmeno c/ Trestného zákona obžalovanému úhrnný trest odňatia slobody šesť rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 odsek 2 písmeno a/ Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Ďalším výrokom napadnutého rozsudku súd prvého stupňa podľa § 73 odsek 1 Trestného poriadku uložil obžalovanému ústavné ochranné psychiatrické liečenie.

Napadnutý rozsudok bol obžalovanému (aj jeho obhajcovi a prokurátorovi) oznámený vyhlásením v jeho prítomnosti na hlavnom pojednávaní súdu prvého stupňa uskutočnenom 19.04.2012 (obom poškodeným doručením jeho rovnopisu 23.04.2012 resp. 25.04.2012), pričom obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním doručeným súdu prvého stupňa 02.05.2012, teda včas, podal odvolanie smerujúce proti výroku o treste napadnutého rozsudku tvrdiac, že napadnutým rozsudkom mu uložený trest je veľmi prísny, že súd prvého stupňa mohol viac zohľadniť jeho zdravotný

stav, zvlášť pokiaľ ide o jeho znaleckým dokazovaním zistenú zníženú schopnosť plne zodpovedať za svoje činy. Zo všetkých týchto dôvodov obžalovaný Krajskému súdu v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) navrhol zníženie uloženého mu trestu alebo jeho nahradenie psychiatrickou liečbou.

Zástupkyňa krajského prokurátora na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu navrhla odvolanie obžalovaného ako nedôvodné podľa § 319 Trestného poriadku zamietnuť.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu tvrdil, že súd prvého stupňa síce ustanovenie § 39 Trestného zákona aplikoval správne, avšak nevyužil celé rozpätie takto zníženej trestnej sadzby na uloženie obžalovanému trestu v nižšej výmere.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že by najradšej išiel domov, aby mohol poškodenej, ktorá tiež pila a potom bola agresívna, pomáhať. Rozhodnutie o ním podanom odvolaní ponechal na úvahe odvolacieho súdu.

Podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 odsek 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 odsek 3 Trestného poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Trestného poriadku.

V rámci prieskumnej povinnosti vyplývajúcej z citovaného ustanovenia Trestného poriadku, odvolací súd v prejednávanej veci (v ktorej bola obžaloba podaná 16.12.2012) na podklade odvolania obžalovaného preskúmal výrok o treste napadnutého rozsudku a tiež výrok o ochrannom opatrení napadnutého rozsudku (uloženie ktorého vo forme ochranného liečenia je pri použití § 39 odsek 1 písmeno c/ Trestného zákona obligatórne) ako aj správnosť postupu konania, ktoré obom týmto výrokom predchádzalo; výrok o vine napadnutého rozsudku a postup konania súdu prvého stupňa mu predchádzajúci odvolací súd preskúmal iba v rozsahu zistenia prípadných chýb, ktoré by mohli odôvodniť podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Trestného poriadku zistiť, že na takýto postup zrejme nie sú splnené zákonné podmienky a predpoklady.

Plnením z dôvodov vyššie uvedených na výrok o treste (a z dôvodov vyššie uvedených na výrok o ochrannom opatrení - liečení) napadnutého rozsudku obmedzenej prieskumnej povinnosti odvolací súd následne zistil, že už orgánmi činnými v trestnom konaní bol v prejednávanej veci zadovážený dostatok dostupných dôkazov nevyhnutne potrebných na objasnenie všetkých skutočností dôležitých pre určenie druhu trestu a jeho výmery a na uloženie ochranného opatrenia tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 119 odsek 1 písmeno d/ Trestného poriadku, ktoré dôkazy súd prvého stupňa ako potrebné pre svoje rozhodnutie o treste a o ochrannom opatrení ukladanom obžalovanému na hlavnom pojednávaní v prejednávanej veci aj vykonal (§ 321 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku).

Súd prvého stupňa pri vykonávaní dôkazov zameraných na objasnenie skutočností dôležitých pre určenie druhu trestu a jeho výmery a pre uloženie ochranného opatrenia hlavnom pojednávaní postupoval podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku upravujúcich spôsob vykonania dôkazov, pričom sa nedopustil žiadnych závažných chýb (§ 321 odsek 1 písmeno a/ Trestného poriadku), ktoré by mohli mať vplyv na tieto zistenia, alebo v dôsledku ktorých by došlo k porušeniu práv obžalovaného na obhajobu.

Zistenia súdu prvého stupňa dôležité pre určenie druhu trestu a jeho výmery, ktoré sčasti mohol mať a sčasti aj mal za preukázané, tak mohli vychádzať a v podstate aj vychádzajú z výsledkov z vyššie uvedených hľadísk úplného a zákonným spôsobom vykonaného dokazovania, zodpovedajúceho kritériám uvedeným v § 2 odsek 10 Trestného poriadku, pričom súd prvého stupňa okrem výnimiek ďalej uvedených pri hodnotení týchto dôkazov postupoval aj podľa ďalšej zásady trestného konania uvedenej v § 2 odsek 12 Trestného poriadku, teda predovšetkým ich v prejednávanej veci hodnotil tak jednotlivo

ako aj v ich súhrne, a nepochybné aj podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu.

Prvou takouto výnimkou z v ustanovení § 2 odsek 12 Trestného poriadku uvedenej zásady trestného konania v prípade trestu uloženého napadnutým rozsudkom obžalovanému je, že súd prvého stupňa u obžalovaného vôbec nezisťoval poľahčujúce a priťažujúce okolností a preto sa dopustil chyby spočívajúcej v nezistení poľahčujúcej okolnosti uvedenej v ustanovení § 36 písmeno j/ Trestného zákona spočívajúcej v tom, že pred spáchaním trestných činov v prejednávanej veci podľa názoru odvolacieho súdu viedol riadny život, v dôsledku ktorej prevahy tejto jednej poľahčujúcej okolnosti nad žiadnou, v ustanovení v § 37 Trestného zákona uvedenou priťažujúcou okolnosťou (na priťažujúcu okolnosť uvedenú v § 37 písmeno h/ Trestného poriadku spočívajúcu v zistení, že obžalovaný spáchal viac trestných činov nebolo možné prihliadnuť vzhľadom na súčasné použitie ustanovenia § 41 odsek 2 Trestného zákona) pred uložením obžalovanému úhrnného trestu nepoužil aj ustanovenie § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona o znížení hornej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu, ktorú chybu bolo možné v odvolacom konaní uskutočnenom v prejednávanej veci na podklade odvolania obžalovaného napraviť.

Druhou takouto výnimkou z v ustanovení § 2 odsek 12 Trestného poriadku uvedenej zásady trestného konania v prípade trestu uloženého napadnutým rozsudkom je, že súd prvého stupňa u obžalovaného podľa názoru odvolacieho súdu výsledkom vykonaného dokazovania (vrátane a zvlášť znaleckého z odboru zdravotníctva, odvetvie psychiatria) neopodstatnene použil ustanovenie § 39 odsek 2 písmeno c/ Trestného zákona, pretože vyšetrením duševného stavu u obžalovaného znalcami J.. S. X. a MUDr. T. T. zistené zníženie schopnosti ovládať svoje konanie bolo jednak mierne, jednak okrem psychického ochorenia obžalovaného spolu spôsobené (a to v prípade oboch v prejednávanej veci spáchaných úmyselných trestných činov) aj jednoduchou opitnosťou ľahkého stupňa, ktorú chybu však vzhľadom na absenciu odvolania prokurátora podaného proti napadnutému rozsudku v neprospech obžalovaného (§ 308 odsek 1 Trestného poriadku), s poukazom na ustanovenie § 322 odsek 3 veta druhá Trestného poriadku nebolo možné v odvolacom konaní napraviť.

V odôvodnení napadnutého rozsudku sa súd prvého stupňa dokonca neuviedol ani viaceré relevantné právne úvahy, ktorými sa spravoval, resp. mal spravovať, keď z hľadiska obžalovanému ukladaného trestu a ochranného opatrenia zistené a dokázané skutočnosti posudzoval podľa príslušných ustanovení zákona, pretože tieto s výnimkou (z vyššie uvedených dôvodov neopodstatnene použitého ustanovenia § 39 odsek 2 písmeno c/ Trestného zákona) a (opodstatnene a zákonu zodpovedajúceho) ustanovenia § 48 odsek 2 písmeno a/ Trestného zákona v odôvodnení napadnutého rozsudku úplne absentujú (zvlášť § 34 odsek 1, odsek 4, § 36, § 37, § 38 odsek 2, § 41 odsek 2, § 73 a § 74).

Odôvodnenie napadnutého rozsudku v časti týkajúcej sa výroku o treste ako aj v časti týkajúcej sa výroku o ochrannom opatrení nie je s výnimkami vyššie uvedenými v súlade s požiadavkami naň ustanovenými v § 168 odsek 1 Trestného poriadku aj preto, že súd prvého stupňa v ňom neuviedol, ktoré všetky skutočnosti a z akých dôvodov vzal prípadne nevzal za preukázané z ostatných hľadísk jednak určenia druhu trestu a jeho výmery (§ 34 odsek 4, § 36, § 37, § 38 odsek 2 a § 41 odsek 2 Trestného zákona) jednak uloženia ochranného liečenia a jeho formy (§ 73 a § 74 Trestného zákona), aj v dôsledku ktorej absencie je odôvodnenie napadnutého rozsudku týkajúce sa oboch týchto výrokov napadnutého rozsudku nepreskúmateľné.

Odvolací súd podľa § 321 odsek 1 Trestného poriadku zruší napadnutý rozsudok aj:

- pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie (písmeno b/),

- ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,

- ak je uložený trest neprimeraný (písmeno e/).

Podľa § 321 odsek 2 Trestného poriadku ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 odsek 1 alebo odsek 2 Trestného poriadku, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 § 321 Trestného poriadku zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného, vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Keďže odvolací súd zistil vyššie uvedené dôvody, podľa § 321 odsek 1 písmeno b/, písmeno d/, písmeno e/, odsek 2 Trestného poriadku zrušil odvolaním obžalovaného napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o treste a vo výroku o ochrannom opatrení a za splnenia podmienok ustanovených v § 322 odsek 3 Trestného poriadku sám odvolací súd vo veci rozhodol rozsudkom tak, že na podklade súdom prvého stupňa zistených skutočností a okolností majúcich vplyv a význam pre určenie druhu trestu a jeho výmery a pre uloženie ochranného opatrenia, avšak po ich zákonom zodpovedajúcom vyhodnotení (a súčasne v medziach z ustanovenia § 322 odsek 3 veta druhá Trestného poriadku vyplývajúceho zákazu zmeny k horšiemu) obžalovanému uložil podľa trestnej sadzby ustanovenej v § 208 odsek 2 Trestného zákona (sedem rokov až pätnásť rokov), najprv (po zistení jednej, v ustanovení § 36 písmeno j/ Trestného zákona uvedenej poľahčujúcej okolnosti a po nezistení žiadnej, v ustanovení § 37 Trestného zákona uvedenej priťažujúcej okolnosti) upravenej s použitím § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona znížením jej hornej hranice dolnej hranice o jednu tretinu (sedem rokov až trinásť rokov a štyri mesiace) a potom upravenej s použitím § 41 odsek 2 Trestného zákona (teda ukladaný za dva úmyselné trestné činy, z ktorých jeden je zločinom spáchané dvomi skutkami, zvýšením tejto hornej hranice trestnej sadzby odňatia slobody ustanovenej za najprísnejší z týchto zbiehajúcich sa trestných činov o jednu tretinu a následné ukládanie trestu nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody činiacu jedenásť rokov, desať mesiacov a dvadsať dní (až dvadsaťtri rokov, deväť mesiacov a desať dní) a napokon z dôvodov vyššie uvedených aj s použitím § 39 odsek 2 písmeno c/ Trestného zákona (teda síce formálne bez obmedzenia dolnej hranice mimoriadneho zníženia trestu na päť rokov vyplývajúceho z § 39 odsek 3 písmeno c/ Trestného zákona, avšak súčasne fakticky naň prihliadajúc) úhrnný trest odňatia slobody vo výmere päť rokov a desať mesiacov.

Rovnako ako súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom, aj odvolací súd obžalovaného na výkon uloženého mu nepodmienečného trestu odňatia slobody podľa § 48 odsek 2 písmeno a/ Trestného poriadku zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia, pretože v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestných činov v prejednávanej veci (ani nikdy predtým) nebol vo výkone trestu odňatia slobody uloženého mu za úmyselný trestný čin.

Podľa § 73 odsek 2 písmeno a/ (páchateľ spáchal trestný čin v stave zmenšenej pričetnosti a jeho pobyt na slobode je nebezpečný), písmeno b/ (páchateľ spáchal trestný čin násilnej povahy voči blízkej osobe alebo zverenej osobe a vzhľadom na osobu páchatel'a možno dôvodne predpokladať, že bude v násilnom konaní pokračovať) Trestného zákona odvolací súd popri vo výmere päť rokov a desať mesiacov uloženom nepodmienečnom treste odňatia slobody, teda podľa § 73 odsek 4 (a tiež s poukazom na ustanovenie § 39 odsek 2 písmeno c/ Trestného zákona, ktoré z vyššie uvedených dôvodov musel použiť) uložil podľa § 74 odsek 1 Trestného zákona obžalovanému ústavné psychiatrické liečenie.

Odvolací súd mal za to, že tento druh a výmera obžalovanému v prejednávanej veci odvolacím súdom uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody tiež zodpovedá všetkým kritériám ustanoveným

pre ukládanie trestu v § 34 odsek 4 Trestného zákona (spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútka, zistená jedna poľahčujúca okolnosť a nezistená žiadna priťažujúca okolnosť, osoba páchatela, jeho pomery a možnosti jeho nápravy) a preto je (aj v spojení s popri ňom uloženým ústavným psychiatrickým liečením) spôsobilý na dosiahnutie účelu trestu podľa § 34 odsek 1 Trestného zákona a to tak v oblasti individuálnej ako aj v oblasti generálnej prevencie, pretože zabezpečí ochranu spoločnosti pred obžalovaným tak, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti, vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život, súčasne aj iných odradí od páchania trestných činov a zároveň dostatočne vyjadrí aj morálne odsúdenie obžalovaného spoločnosťou.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.